Українська ініціатива: де в Антарктиці й навіщо створили унікальну заповідну зону (фото)

11:42 11.06.2026 Чт · 4 хв

Цивілізація починає загрожувати навіть крижаному континенту

ІРИНА КОСТЕНКО

Антарктида - суворий, але по-своєму прекрасний материк (фото ілюстративне: Getty Images)

Не витрачай час на шум! Читай тільки суть з РБК-Україна у Google

Неподалік української станції "Академік Вернадський" створили унікальну заповідну зону. Йдеться про новий антарктичний район особливої охорони "Затока Колінз".

Про це повідомляє РБК-Україна із посиланням на публікацію прес-служби Національного антарктичного наукового центру (НАНЦ) у Facebook.

Головне:

- **Міжнародний успіх України**: держави-учасниці Договору про Антарктику одноголосно підтримали ініціативу наших науковців (така ідея виникла ще сім років тому).
- **Новий статус території**: "Затоку Колінз", розташовану неподалік станції "Академік Вернадський", оголошено антарктичним районом особливої охорони.
- **Мета змін**: особливий заповідний режим допоможе захистити вразливу місцеву флору (зокрема, унікальні мохи) та полярну фауну від напливу туристів.
- **Чому це важливо**: тепер ця територія захищена від антропогенного впливу, а українські полярники зможуть проводити там довгострокові дослідження.

Де розташована нова заповідна зона

За даними НАНЦ, українську ініціативу щодо **створення нового спеціально охоронюваного району - "Затока Колінз"** - держави-учасниці Договору про Антарктику підтримали одноголосно (ще у травні).

Уточнюється, що цей район розташований:

- у географічній зоні Антарктичного півострова "Київ";
- неподалік української антарктичної станції "Академік Вернадський".

Його площа становить 1,65 км².

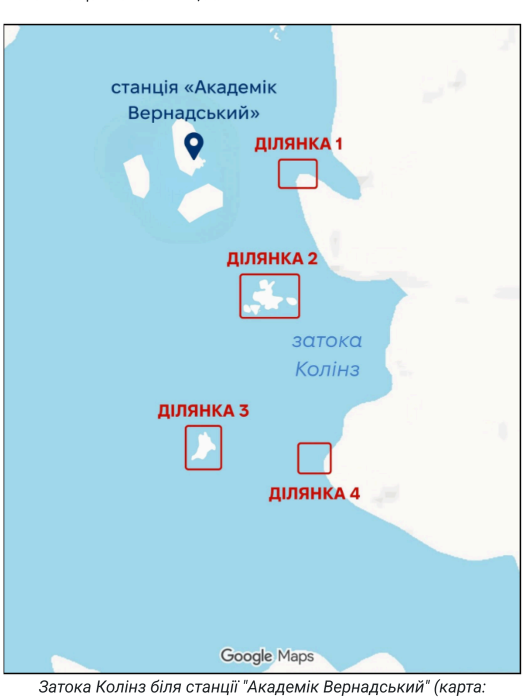

Затока Колінз біля станції "Академік Вернадський" (карта: facebook.com/AntarcticCenter)

Які унікальні об'єкти об'єднує ця територія

Українцям розповіли, що новий спеціально охоронюваний район об'єднує **низку островів і мисів** з унікальною:

- флорою;
- фауною.

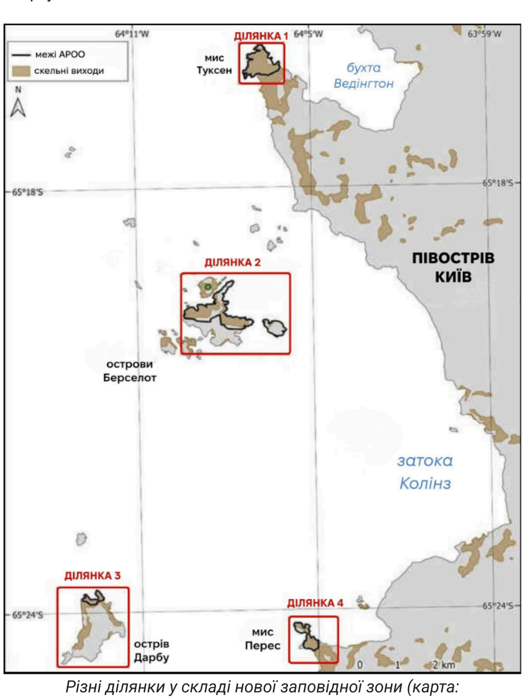

Різні ділянки у складі нової заповідної зони (карта: facebook.com/AntarcticCenter)

Повідомляється, що там:

- на скелях **ростуть обидва антарктичні квіткові види** рослин - щучник і перлинниця;
- є **рідкісні комплекси лишайників і мохів** (наприклад, дідимодон - мох, що росте "головою вниз").

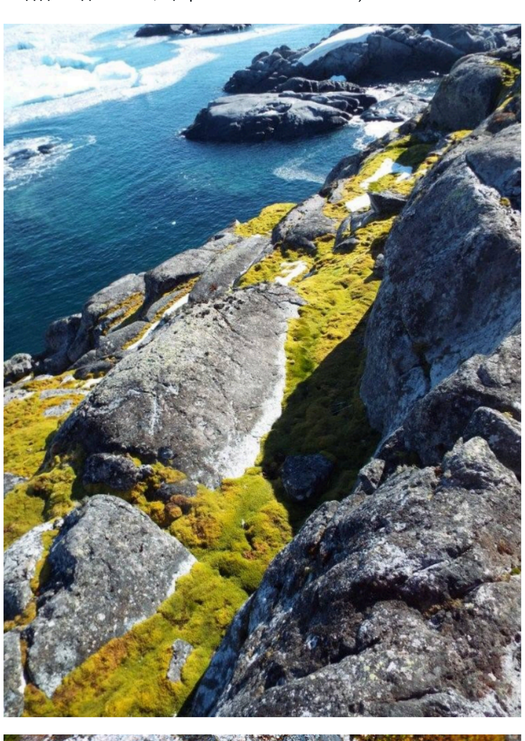

Представники флори в межах заповідної зони (фото: facebook.com/AntarcticCenter)

На одному з островів **гніздують пінгвіни Аделі**.

"Їхня популяція, на відміну від субантарктичних, скорочується в умовах потепління", - зауважили у НАНЦ.

Пінгвіни Аделі (фото: facebook.com/AntarcticCenter/Oksana Savenko)

Крім того, в межах спеціально охоронюваного району "Затока Колінз" розташовані **єдині відомі гнізда сніжних буревісників** у цьому регіоні.

Гніздо сніжного буревісника (фото: facebook.com/AntarcticCenter)

Чим важлива така українська ініціатива

У НАНЦ розповіли, що в цілому ідея зробити цю територію заповідною виникла у наших науковців ще сім років тому.

Адже нині **на вразливі екосистеми Антарктики значно тиснуть**:

- туризм;
- пов'язана з ним логістика.

"За даними Секретаріату Антарктичного договору, в 2020-х кількість туристів, які відвідують регіон, перевищила 100 000 осіб на рік", - уточнили в НАНЦ.

При цьому близько 98% туристичних рейсів спрямовані в район Антарктичного півострова під час короткого літнього сезону.

Туристи можуть загрожувати екосистемам Антарктики (фото: facebook.com/AntarcticCenter)

Спеціалісти повідомили, що **зростання судноплавства та візитерів підвищує ризики**:

- порушення місць гніздування птахів;
- деградації наземної рослинності;
- поширення чужорідних видів.

"Саме тому **важливо створювати зони особливої охорони, куди доступ туристів буде обмежений**", - пояснили у НАНЦ.

Нова заповідна територія Антарктики потребує захисту (інфографіка: facebook.com/AntarcticCenter)

Окрім охорони природи, створення нового антарктичного району особливої охорони **має важливу наукову мету**.

"Наші дослідники заклали на території контрольні полігони для довгострокового моніторингу реакції флори та фауни на кліматичні зміни", - поділились у НАНЦ.

> **Читайте також**: На передовій світової науки: як працюють українські полярники й що досліджують в Антарктиці

Уточнюється, що надійний, **недоторканий дослідницький простір дозволить "отримувати порівняльні дані"**, необхідні для "розуміння темпів і механізмів трансформації екосистем у полярному регіоні".

"Тож Україна зробила значний внесок у вивчення та, найголовніше, збереження вразливих екосистем Антарктики", - констатували у НАНЦ.

Українські дослідники пильно стежать за ситуацією в Антарктиці (фото: facebook.com/AntarcticCenter)

Як створювався новий район особливої охорони

Початкова ініціатива щодо створення нового **антарктичного району особливої охорони - АРОО** - була:

- більш масштабною;
- мала охопити різні цінні ділянки узбережжя та островів району півострова "Київ".

> **Читайте також**: "Якщо Антарктида розтане - міста підуть під воду". Інтерв'ю з полярником про роботу на краю світу

"Проєкт комплексного АРОО та необхідні для його прийняття документи підготували завідувач відділу біології та екології НАНЦ Іван Парнікоза та співробітниця цього відділу Анна Євчун", - розповіли громадянам.

При цьому завідувач відділу міжнародного співробітництва Андрій Федчук займався поданням документів та лобіюванням їхнього розгляду під час зустрічей сторін Антарктичного договору.

"На жаль, **деякі сторони заблокували створення розширеного району, тож довелося піти шляхом поступового створення менших АРОО**", - констатували в НАНЦ.

Отже, "Затока Колінз" (затверджена цього року), стала першим із них.

Нагадаємо, раніше ми розповідали, як українські полярники "полювали" на мікропластик.

Крім того, ми пояснювали, як спеціалісти рахують тисячі пінгвінів в Антарктиці.

Читайте також про життя в Антарктиді - як минає день українського полярника.

Не пропустіть головне! Підпишіться на наші оновлення в Google!

Або читайте нас там, де вам зручно!

Більше по темі:
Антарктида | Академік Вернадський | Рослини | Цікаві факти | Полярники | Тварини | Вчені | Науковці | Пінгвіни

Реклама

Реклама

НОВИНИ
У Європі спробують переконати Трампа підтримати переговори з РФ, - ЗМІ

АНАЛІТИКА
Ірина Костюченко, кореспондентка розділу "Бізнес"
Битва за полиці. Чому Україна нарощує імпорт продуктів і хто в цьому винен

Реклама

Інформаційний портал «РБК-Україна» має тримовну версію (українську, російську та англійську), головна сторінка порталу - https://www.rbc.ua. Фотографії, зображення належать їх правовласникам. Всі фотографії на Порталі, авторами яких є журналісти «РБК-Україна», розміщені на умовах ліцензії Creative Commons Attribution 4.0 International. Редакція «РБК-Україна» може не поділяти точку зору авторів. Оціночні судження не підлягають спростуванню та доведенню їх правдивості. За достовірність та зміст реклами відповідальність несе рекламодавець. Матеріали, позначені плашкою: «Прес-релізи», «Спецпроект», «Партнерський матеріал», «Promo», «Благодійність», «Резонанс» розміщуються на правах реклами і призначені, як правило, для осіб, які досягли 21-річного віку. «Новини компанії» - це інформаційний формат, що охоплює новини, події та оголошення, пов'язані з діяльністю компаній, базуються на пресрелізах, які випускають самі компанії, і за які редакція не несе відповідальність. Онлайн-медіа «РБК-Україна» призначене для осіб віком від 21 року.

© LLC «UBT MEDIA», 2006-2026.